נפאל

מחלקת ניהול סיכונים

נובמבר 2022

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	6/7	...	אוגוסט 2020	...
OECD	6/7	...	אפריל 2009	---
Fitch	--	--	--	--
Moody's	--	--	--	--
S&P	--	--	--	--

מדינה ללא מוצא לים בדרום מזרח אסיה, כלואה בין הודו לסין מכילה את שמונה מתוך 10 הפסגות הגבוהות בעולם, כולל הר האוורסט

נתונים כלליים:

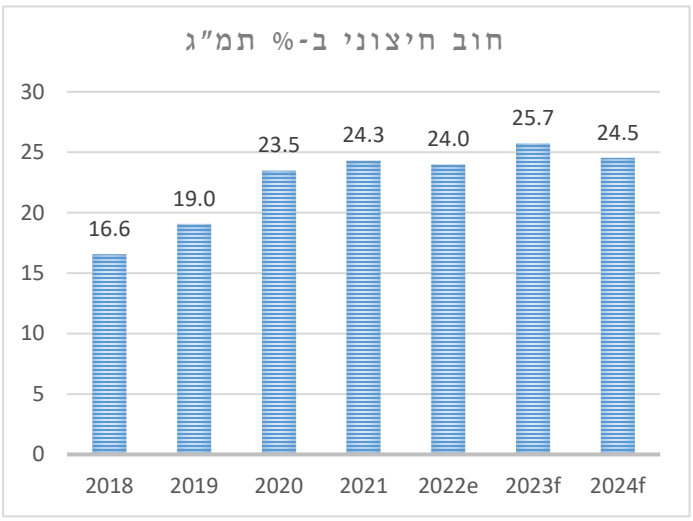
אוכלוסייה:	30.6 מיליון (הערכה שנת 2022)
שטח:	147.5 אלף קמ"ר
עיר בירה:	קטמנדו
תמ"ג לנפש:	1,321 דולר (הערכה לשנת 2022)
משאבי טבע:	קוורץ, מים, עץ, כוח הדירו אלקטרי, ליגניט, נחושת, קובלט, ברזל
שפה רשמית:	נפאלית
מטבע:	רופי

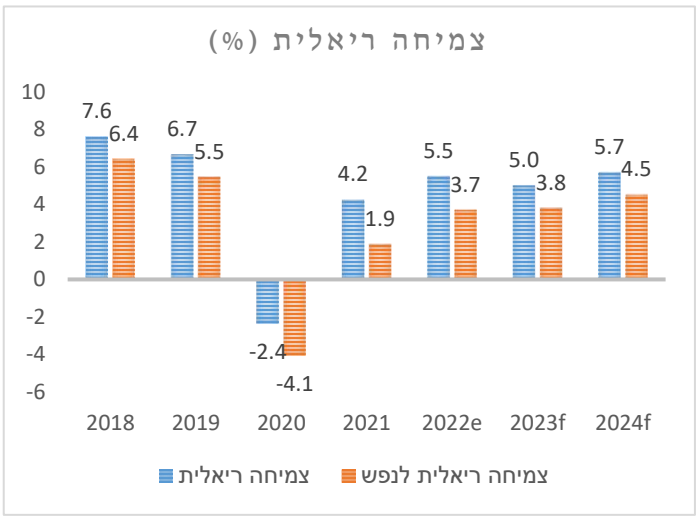
נקודות חוזק	סיכונים ואתגרים
▪ מגזר חקלאות גדול ומפותח ▪ הכנסות גבוהות מתיירות ▪ עזרה פיננסית שוטפת מסין והודו ▪ מפעלי טקסטיל של מדינות רבות נמצאים בשטחה	▪ נגישות לקויה לים, תלות בנמלים הודיים ▪ תשתיות לקויות ורעועות במיוחד לאחר רעידת האדמה ▪ מחסור כרוני בחשמל ובדלק ▪ סל ייצוא לא מגוון (ביגוד וחקלאות) ▪ תלות רבה בכלכלה ההודית באמצעות יבוא והצמדת המטבע

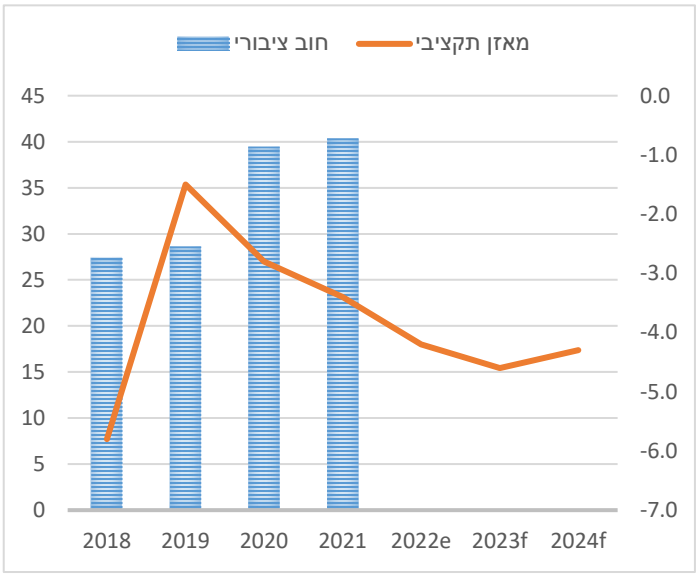
מדד השחיתות, ארגון TI (2021)	117/180
מדד הפיתוח האנושי (HDI), האו"ם (2021)	143/189
DSA	Low
% מחוסנים לקורונה	80%

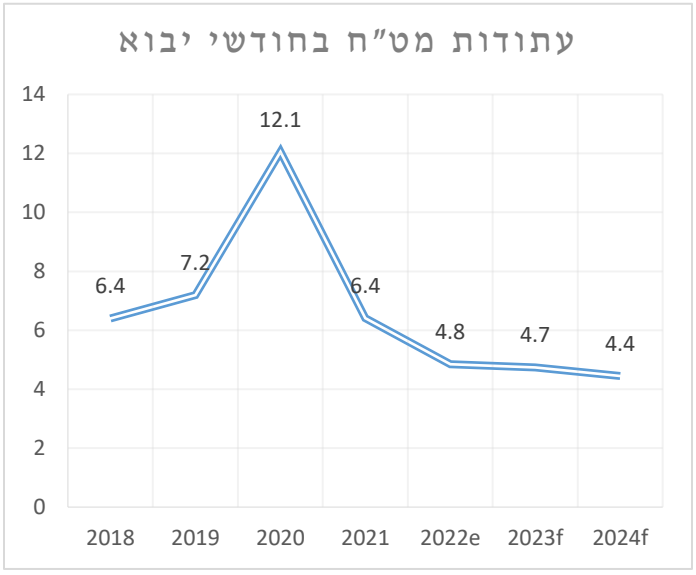
מדדים כלכליים:

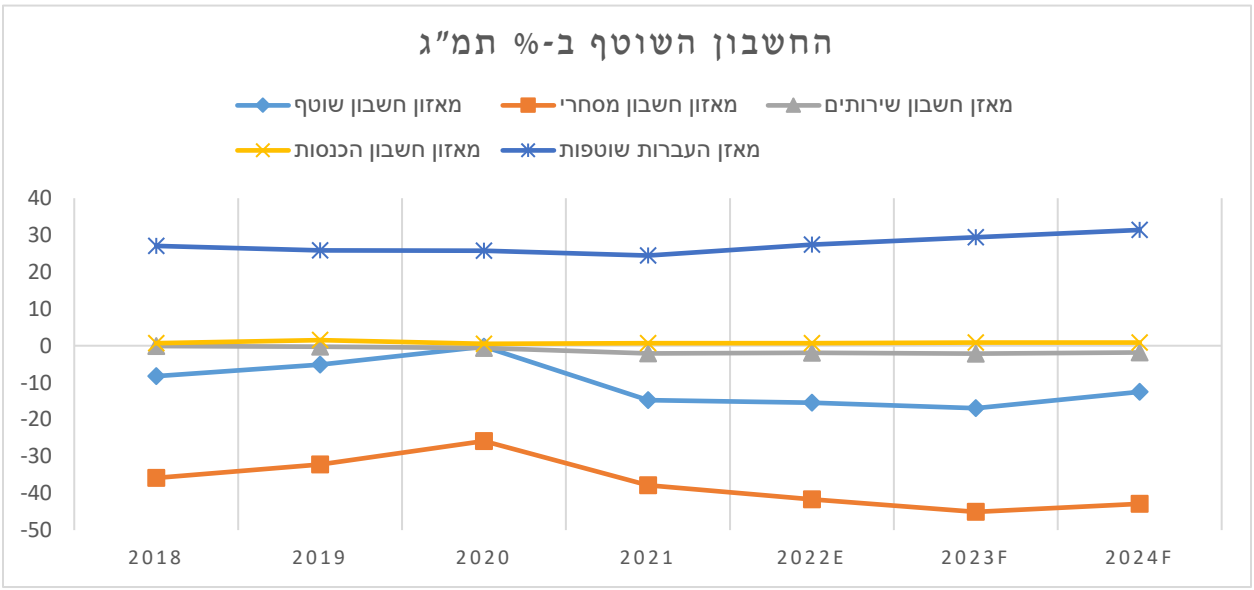
	2020	2021	2022e	2023f	2024f
אינפלציה (ממוצע %)	5.1	4.1	7.6	6.9	5.5
צמיחה ריאלית (%)	-2.4	4.2	5.5	5.0	5.7
מאזן תקציבי (% מהתמ"ג)	-2.8	-3.4	-4.2	-4.6	-4.3
חוב ציבורי (% מהתמ"ג)	39.5	40.4	41.6	43.2	44.5
מאזן החשבון השוטף (% מהתמ"ג)	-0.2	-14.8	-15.4	-16.9	-12.5
חוב חיצוני (% מהתמ"ג)	23.5	24.3	24.0	25.7	24.5
עתודות מט"ח בחודשי יבוא ($)	12.1	6.4	4.8	4.7	4.4

חוב חיצוני ב-% תמ"ג
30
25
20
15
10
5
0
16.6
19.0
23.5
24.3
24.0
25.7
24.5
2018
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

צמיחה ריאלית (%)
10
8
6
4
2
0
-2
-4
-6
7.6
6.4
6.7
5.5
-2.4
-4.1
4.2
1.9
5.5
3.7
5.0
3.8
5.7
4.5
2018
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f
צמיחה ריאלית
צמיחה ריאלית לנפש

חוב ציבורי
מאזן תקציבי
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0
0.0
-1.0
-2.0
-3.0
-4.0
-5.0
-6.0
-7.0
2018
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

עתודות מט"ח בחודשי יבוא
14
12
10
8
6
4
2
0
6.4
7.2
12.1
6.4
4.8
4.7
4.4
2018
2019
2020
2021
2022e
2023f
2024f

החשבון השוטף ב-% תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
מאזן העברות שוטפות
40
30
20
10
0
-10
-20
-30
-40
-50
2018
2019
2020
2021
2022E
2023F
2024F

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: רפובליקה פרלמנטרית		שנת קבלת עצמאות: 1768	
עומד בראש המדינה: Sher Bahadur Deuba (מאז יולי 2021)	הבחירות הבאות: 2023	אורך תקופת הכהונה: 5 שנים	
מבנה הפרלמנט: דו-ביתי	מס' מושבים:	אורך תקופת הכהונה:	הבחירות הבאות:
1. האסיפה הלאומית	59	6 שנים	2024
2. בית הנבחרים	275	5 שנים	2027

ב-1 ביוני 2001, הנסיך יורש העצר דיפנדרה פתח בטבח בארמון המלכותי, ככל הנראה בתגובה לסירובה של אימו, אייסווריה, מלכת נפאל, לקבל את בחירתו בכלה. הוא ירה והרג את הוריו, המלך בירנדרה והמלכה אישווריה, כמו גם כמה מאחיו ודודיו, לפני שירה בעצמו. ב-4 ביוני הוכרז דודו גיינדרה, אחיו של בירנדרה, כמלך נפאל. מאז 1996 התקיים מאבק מזוין במדינה בין כוחות הממשלה לבין המורדים המואויסטים בצפון מערב המדינה. מלחמת אזרחים זו גבתה יותר מ-12,000 הרוגים. בנובמבר 2006 נחתם הסכם שלום בין הצדדים, שבו התחייבו המורדים להעביר את נשקם וצבאם לפיקוחו של האו"ם ולהצטרף לפרלמנט ולממשלה. החל משנת 2008 שונתה החוקה ונפאל הפכה לרפובליקה פרלמנטרית. כוחו של המלך הופחת משמעותית וכעת מעמדו של מלך נותר ללא כל סמכות כמעט. בחודש אפריל 2015 התרחשה סמוך למחוז לאמג'ונג במדינה רעידת אדמה בעוצמה 7.9 בסולם מגניטודה לפי מומנט. כתוצאה מרעידת האדמה והרעידות שנלוו לה נהרגו מעל ל-8,000 אנשים במדינה, נפצעו עשרות אלפים, ונגרם נזק מוערך של כ-3.5 מיליארד דולר. בסוף חודש דצמבר 2020 נפאל דיווחה כי רק כ-69% ממבנים שכוללים בתי ספר ותשתיות נוספות נבנו מחדש לאחר נזקי רעידת האדמה. בשנים האחרונות המדינה חוותה יציבות פוליטית. המדינה נשלטה על ידי מפלגת שלטון יחידה שמחזיקה רוב הפרלמנט (מפלגת שמאל מקרסיסטית קומוניסטית), מה שאיפשר קידום של רפורמות וחיזוק יחסים עם סין. נפאל קידמה במידה ניכרת את אספקת החשמל במדינה וכעת לכ-90% מתושבי המדינה יש גישה לחשמל, זאת בניגוד לכ-50% לפני עשור.

נכון לנובמבר 2022, ראש הממשלה דהובה, מכהן מכוח בית המשפט העליון מאז יולי 2021, התאריך בו פיזר ראש הממשלה הקודם (מהמפלגה המארקסיסטית-לניניסטית-CPN-UML שהייתה אז בראש הקואליציה) את הפרלמנט לאחר שהיה אמור להפסיד בהצבעת אי אמון. בתאריך ה20 בנובמבר 2022, נערכו בחירות לבית הנבחרים, אך התוצאות צפויות רק בתחילת דצמבר. מאז 2008, אף אחת מהמפלגות הפוליטיות לא זכתה ברוב למשול בעצמה, והורכבו קואליציות קומוניסטיות בשליטת מפלגת CPN-UML. הצפי הוא שהקואליציה היוצאת, בראשות הקונגרס הנפאלי (עם ראש הממשלה המכהן מכוח בית המשפט העליון), תוחזר לשלטון, אם כי יכולתה לכהן קדנציה מלאה רחוקה מלהיות מובטחת מאחר וב-2022/23 הממשלה תיאבק לסכל העלמות מס ולהרחיב את בסיס המס שלה, מה שיעלה את דרישת ההלוואות הציבורית של המדינה. עם זאת, התוכנית עם קרן המטבע בסך 396 מיליון דולר תקל מעט את הלחץ על החשבון הפיסקאלי בשנים אלו.

חוסר היציבות הפוליטית תישאר מאפיין של הסצנה הפוליטית בשנים 24-2022, וסביר שהמצב לא ישתפר בהרבה. הממשלה הזמנית מנוהלת על ידי ראש הממשלה ומנהיג מפלגת הקונגרס הנפאלי (NCP), בהדור דהובה, שזוכה לתמיכה משלוש מפלגות קומוניסטיות אחרות. ברית זו, כאשר הייתה בראשות המפלגה הקומוניסטיות שקדה על חוסר ההתקדמות הדמוקרטית במדינה אשר הפגין ראש הממשלה הקודם מהמפלגה הקומוניסטית (CPN-UML) אשר פיזר את הפרלמנט באופן בלתי חוקתי בשתי הזדמנויות ב-2020 ו-2021. למרות שהקואליציות הקודמות הונהגו על ידי המפלגה המרקסיסטית-לניניסטית, מפלגת הקונגרס הנפאלית- NCP היוותה את הסמן הדמוקרטי-ליברלי באותה ממשלת קואליציה החל משנת 2013 וצוברת פופולריות עם השנים בעיקר בעקבות הרפורמות הכלכליות שהיא מבטיחה. הניסיון בבחירות אלה הוא לוותר על מפלגה קומוניסטית אחת לפחות מן הקואליציה הקודמת ולהכניס במקומה מפלגה ליברלית יותר, בהתאם לתוצאות ולכניסה של 2 מפלגות ליברליות יותר, חדשות, למפה הפוליטית הנפאלית. מפלגת הקונגרס הנפאלית, תחתור לגיבוש ההסכם עם ארה"ב ופתיחות גדולה יותר למדינות המערב, דבר שיוכל להעביר סיוע רחב יותר והשקעות מקומיות זרות בתשתיות של חשמל והולכת מים.

בנוסף, הצמיחה כלכלית המתמשכת בהודו (שותפת הסחר העיקרית של נפאל) תעמוד בבסיס ההתאוששות של המדינה ב-2022/23. זרימת העברות עמידה תמשיך לתמוך בצריכה הפרטית. ניידות עובדים תשתפר ככל שיוסרו ההגבלות שנגרמו מהמגפה, מה שיגביר את פעילות הבנייה והייצור. למרות שהומלץ לנפאל לסיים את מעמד המדינה הפחות מפותחת של האו"ם בשנת 2026, הממשלה יכולה לבקש דחייה לנוכח המגיפה. היא ביקשה בעבר דחייה ב-2018 בגלל רעידת האדמה ההרסנית ב-2015. בהנחה שהקונגרס הנפאלי יקים את הממשלה הבאה לאחר הבחירות בנובמבר 2023, היחסים עם הודו ימשיכו להשתפר. לעומת זאת, התקשרות מחודשת עם ארה"ב מצביעה על התקררות ביחסים עם סין.

יחסי חוץ-

ההתמוטטות והפיצול שלאחר מכן של מפלגת הברית הקומוניסטית ששלטה בעבר בנפאל עורר אי ודאות ביחסי המדינה עם סין, בעוד היחסים עם הודו התכווצו בגלל סכסוכי גבול. נפאל הפכה למשתתפת ביוזמת הדרכים של סין, למרות שלא ראתה התקדמות רבה מאז. לאחר מכן, מיולי 2021, היחסים הפורחים בין סין לנפאל הוקפאו תחת הממשל היוצא, שהוא ניטרלי יותר בנטיותיו האזוריות. מצב זה עשוי להימשך ב-2023-2024 אם, הקואליציה בראשות מר דהובה תוחזר לשלטון. לאחר הפסקה של שנתיים בעקבות הסגר של סין במגיפת הקורונה, הגבולות בין שתי המדינות נפתחו מחדש בספטמבר 2022, עניין שישפר את הסחר בין המדינות. אשרור הסכם Millennium Challenge Corporation (MCC) בפברואר 2022 יחזק את הקשרים הדו-צדדיים בין ארה"ב לנפאלי ויסלול את הדרך לשיתוף פעולה כלכלי. המעורבות המוגברת של ארה"ב בנפאל תהיה סיבה עיקרית לדאגה עבור סין.

באם יבחר שוב דהובה ומפלגתו לשלטון קואליציוני, יחסי נפאל והודו ימשיכו להשתפר שכן הוא מקבל רוח גבית ממשלת הודו ומהמחוזות הקרובים לנפאל. למרות בעיות גבול מתמשכות, הודו נותרה שותפת הסחר הגדולה ביותר של נפאל. הקשרים הכלכליים העמוקים מתגבשים על ידי הסכם השלום והידידות בין הודו-נפאל מ-1950, שבין היתר מאפשר תנועה חופשית של אנשים מעבר לגבול.

קרן המטבע-

בחודש דצמבר 2021, אישרה קרן המטבע סיוע בסכום של 400 מיליון דולר ל-3 וחצי שנים, במסגרת תוכנית Extended Credit Facility (ECF) ע"מ לסייע לממשלה להתמודד עם השפעות משבר הקורונה ונזקי רעידת האדמה המתמשכים. בהתאם לתוכנית, המדיניות הפיסקלית בחלק המוקדם של 2022-2023 תתאים להוצאות כדי לתת מענה לצרכי הבריאות, לתמוך בכלכלה ולהגן על האוכלוסיות החלשות, בנוסף, הגירעונות הפיסקאליים יצטמצמו בהדרגה ברגע שמשבר הבריאות יחלש. התוכנית תסייע לייצב את החוב הציבורי, תוך היענות למחויבותן של הרשויות להגביר עוד יותר את רשתות הביטחון הסוציאליות לתמיכה בהפחתת העוני. התוכנית תומכת באג'נדה של רפורמה מבנית פיסקלית מקיפה - עם גיוס הכנסות ורפורמות בניהול פיננסי ציבורי - כמו גם בצעדים להגברת השקיפות הפיסקלית. התוכנית פועלת לפי אסטרטגיה מסודרת בקפידה כדי לחזק עוד יותר את הרגולציה והפיקוח של המגזר הפיננסי, תוך שיפור האוטונומיה ומסגרת האחריות של בנק ראסטרה נפאל (NRB). נכון לנובמבר 2022, הוקצה למדינה כלל הסכום ונמשכו כ- 100 מיליון דולר. בתוכנית הקודמת של המדינה בסיוע החירום במאי 2020, הוקצו למדינה כ-200 מיליון דולר והסכום נוצל במלאו והתוכנית הסתיימה.

מועדון פריז-

המדינה הצטרפה לכלל שלוש הפעימות של הסדר ה DSSI- המקנה דחיית תשלומי חוב של המדינה לחציון השני של שנת 2020 והראשון של שנת 2021. בעקבות הפריסה, ממשלת נפאל התחייבה, להשתמש במרחב הפיסקאלי שנוצר כדי להגדיל את ההוצאות החברתיות, הבריאותיות או הכלכליות בתגובה למשבר. מערכת ניטור ושקיפות ציבורית אמורה להיות מוקמת על ידי גוף מפקח חיצוני. בנוסף\ לחשוף את כל ההתחייבויות הפיננסיות של המגזר הציבורי, תוך כיבוד מידע רגיש מבחינה מסחרית או מדינית ולעמוד במגבלות החוב על התקשרות חדשה או לקיחת חוב יוצא דופן נוסף במהלך התקופה.

משברים עולמיים- מגפת הקורונה ומלחמת רוסיה-אוקראינה-

הרשויות נקטו פעולות מהירות ע"מ למנוע העברה והתפשטות של הנגיף כאשר המדינה נכנסה לסגר כולל ממרץ 2020 עד למאי 2020. בעקבות זאת, מגזר התיירות שהוא השני בגודלו במדינה מבחינת התמ"ג, נסגר כמעט לחלוטין, דבר שהביא לאובדן הכנסות משמעותי למדינה בעיקר כי מגזר התיירות סבל מהיעדר תיירים סינים (הרוב המוחלט של התיירים בנפאל) המגזר היצרני חווה מחסור בחומרי גלם, שרובם הגיעו בעבר מסין. העברות הזרות היו גם כן ירדו בחדות לאחר שנפאל השעתה את הנפקת היתר עובדים לנפאלים עבור כל המדינות. מגזר הבנייה שמייבא את רוב חומרי

הבניין שלו מסין הואט מכיוון שהקבלנים והעובדים הסינים שהלכו הביתה לקראת השנה הסינית החדשה לא יכלו לחזור. בין ינואר למרץ 2021 נקטה נפאל בצעדים למניעת התפרצות נרחבת של המחלה תוך היערכות אליה על ידי רכישת אספקה חיונית, ציוד ותרופות, שדרוג תשתיות בריאות, הכשרת צוות רפואי והפצת מודעות ציבורית. הגבולות היבשתיים עם הודו כמו גם עם סין נסגרו לאחר מכן לחלוטין, וכל הטיסות הבינלאומיות הוקפאו. כל הבחינות האקדמיות בוטלו, ובתי ספר ומכללות נסגרו. ברחבי הארץ מוקמים מרכזי הסגר ובתי חולים זמניים.

נכון לחודש נובמבר 2022, הצליחה המדינה להתאושש חלקית מהפגיעה הקשה שחוות בעקבות הירידה בתיירות שכן הנה פתוחה כמעט ללא הגבלות. נכון לחודש זה, כ-80% מן האזרחים מחוסנים באופן מלא וכ-93% עם חיסון אחד. בעקבות חזרת התיירות, התאוששה כלכלת המדינה והצמיחה הריאלית עלתה ממספרים שליליים ב2020 לכ- 5.5% בסוף שנת 2022.

המלחמה באוקראינה הביא לעלייה במחירי הסחורות והנפט הגולמי, דבר שגרם לקפיצה חדה יחסית באינפלציה במדינה שחזויה להיות בין 7.5% ל 8% בסוף שנת 2022 במקום כ-4% בתחזית הקודמת בעקבות הירידה המשמעותית באינפלציה במדינה בין 2020 ל2021 וההסכם עם קרן המטבע בשנת 2022. המדינה תצטרך לחזור ולחזק את הקשרים עם הודו וסין על מנת להמשיך ולייבא מוצרים קריטיים במחירים אשר לא יכבידו על הכלכלה הרעועה גם כך.

מאפיינים כלכליים:

נפאל היא בין המדינות הפחות מפותחות באסיה, כאשר כרבע מאוכלוסייתה חיה מתחת לקו העוני. הכלכלה שלה תלויה מאוד בהעברות כספים, שמגיעות לכ-30% מהתמ"ג. החקלאות והפעילות התעשייתית הן עמודי התווך של הכלכלה, מספקות פרנסה לכמעט שלושת רבעי האוכלוסייה אך מהוות יחד כמחצית מן התמ"ג, הן כוללות בעיקר כוללת עיבוד של מוצרים חקלאיים, לרבות קטניות, יוטה, קני סוכר, טבק ודגנים, יחד עם מפעלי טקסטיל של חברות עולמיות גדולות ב Outsourcing. התיירות אחראית על כ-15% מן התמ"ג ולכן, ניתן היה לראות ירידה משמעותית וצמיחה שלילית בשנים 2020-2021 בעקבות מגיפת הקורונה וההגבלה על הפעילות.

נפאל חתמה על הסכמי סחר והשקעות עם הודו, סין ומדינות אחרות, אך חוסר ודאות פוליטי ואקלים עסקי קשה, יחד עם מגפת הקורונה והמלחמה באוקראינה הפריעו להשקעות זרות. ארצות הברית ונפאל חתמו בספטמבר 2017 על הסכם Millennium Challenge Corporation בסך 500 מיליון דולר שירחיב את תשתית החשמל של נפאל ויסייע בשמירה על תשתית התחבורה והחשמל. מטרת הממשלה לשפר את תשתיות האנרגיה והתחבורה תתפוס מקום מרכזי על רקע אי הוודאות הכלכלית והפוליטית. עם זאת, תחרות גיאופוליטית מוגברת תיצור הזדמנויות מימון לנפאל. לאחר מספר הארכות של מועד הבנייה שלו, נמל התעופה הבינלאומי האזורי של פוקרה הושלם כעת וטיסות בינלאומיות צפויות להתחיל בתחילת ינואר 2023. שדה התעופה צפוי לשפר את הקישוריות האזורית והבינלאומית לאזור, המהווה אטרקציה תיירותית פופולרית.

עסקת סחר בין שתי חברות פרטיות בנפאל ובהודו, שנחתמה במאי 2022, תנצל את עודפי החשמל של נפאל. עם זאת, העברת חשבון חשמל חדש, שיאפשר לחברות פרטיות לבקש רישיון לייצא חשמל ישירות, תלויה ביציבות פוליטית לאחר הבחירות. חוסר יציבות פוליטית תגביר את החששות בקרב חברות פרטיות בנפאל ותעכב כל העמקה של סחר האנרגיה הפנים-אזורי.

הצפי כי עליית האינפלציה לרמה גבוהה יותר בהתאם למגמה העולמית, תגרום להחלשות המגזר הפרטי והצריכה הפרטית, יותר מן הצפוי. יחד עם זאת, עלויות ההלוואות הגבוהות יותר כתוצאה מהידוק מוניטרי וסביבת ריבית עולמית גבוהה, תפחית את הוצאות ההשקעות הפנימיות של הממשלה ככל שהריבית תמשיך לטפס. עם זאת, הסרת ההגבלות הקשורות לנגיף הקורונה תאפשר לתפוקה מפעילות הייצור והבנייה לצבור תאוצה במחצית הראשונה של 23-2022. תוספת תחנת הכוח הידרואלקטרית של 456 מגה-וואט (הגדולה ביותר בנפאל), שנכנסה לפעולה ביולי 2021, תגביר גם את התפוקה התעשייתית של המדינה ב-2023-24. התאוששות מגזר החקלאות והתעשייה הכפרית הירוקה והגמישה באמצעות טרנספורמציה של מערכת אגרי-פוד ופוד-טק, הממומן על ידי הבנק האזורי לפיתוח אסיה, יתמוך בתפוקה מהמגזר החקלאי.

דירוג בסוכנויות הדירוג-

המדינה אינה מדורגת באף סוכנות דירוג

<u>מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי</u>:

מצבה הכספי של המדינה היה רעוע עוד טרם משבר הקורונה, וכעת השפעתו מתחילה להתבהר יותר ויותר ונראה כי התאוששות המדינה תימשך למשך מספר שנים. הציפיה היא שהגירעון התקציבי יגדל ל-4.5% מהתמ"ג ב-2022-23 מ-4.1% המוערך ב-2021/22. התקציב מצביע על עלייה משמעותית בהכנסות ובהוצאות החזויות לשנת 2022-23, בשיעור של 20% ו-10% בהתאמה למרות חולשה ארוכת שנים ביכולת המוסדית ונוף פוליטי מושחת. עם זאת, הרשויות צפויות גם לא לעמוד ביעדי גביית המיסים שלהן, המבוססים על השגת צמיחה ריאלית של תוצר שאפתנית למדי של 8% בשנת 2022-2023. מצב החוב של המדינה החמיר כתוצאה מהמגיפה, כאשר החוב הציבורי מוערך כי עלה ל-41.5% מהתמ"ג ב-2021-22, מ-40.6% ב-2020/21. עם זאת, מספר זה נשאר נמוך יחסית ביחס למדינות דומות, ונראה כי לא צפויות להתעורר בעיות של קיימות החוב. חלק ניכר מההלוואות החיצוניות, המהוות כ-55% מהסך, היה בתנאים מוזלים ונוחים, וכ-40% נוספים הם בתנאי מענק או כמעט מענק.

רפורמות כלכליות רבות נתקעו החל משנת 2020 בעקבות פיזור הפרלמנט פעמיים בשנים 2020-2021, וכיום, באם תבחר הקואליציה של ראש הממשלה המכהן, תרצה ממשלתו לבצע תיקון של למעלה מ-400 חוקים קיימים, ארגון מחדש של שירות המדינה בכל הרמות, העברת ניהול פיסקאלי וקביעת חלוקת הכספים, התפקידים ובעלי התפקידים בין דרגות ממשל שונות. ארגון מחדש של המדינה בקנה מידה זה הוא טריטוריה לא ידועה עבור נפאל והחלקת המעבר מהשיטה הקומוניסטית-ריכוזית הקודמת למערכת הכלכלית-ליברלית החדשה תישאר משימה לא פשוטה.

<u>מדיניות מוניטרית</u>:

ההצמדה בין הרופי הנפאלי למקבילו ההודי תמשיך לעזור לשמור על יציבות אך הדבר מגביל את המרחב לניהול מדיניות מוניטרית עצמאית. למרות זאת, לבנק המרכזי הנפאלי (NRB) עצמאות רבה כבכל כל מדינה והוא קובע את יחס יתרת המזומנים ויחס הנזילות הסטטוטורי לבנקים המסחריים, כמו כן את מרחב הריבית, המוגדר על ידי מסגרת הנזילות הקבועה (הגבול העליון) ושיעור גביית הפיקדונות (הגבול התחתון). לסייע בשליטה בתנאי הנזילות ובביקוש והיצע האשראי.

ה-NRB העלה את יחס הלימות ההון לבנקים ממשלתיים מ-3% ל-4% באוגוסט 2022, ומתכנן להגדיל את ל-10% (עבור בנקים מסחריים) ל-11% בינואר 2023. השינוי ברצועת ניוד שיעור הריבית עלתה באוגוסט 2022 ל-4%-7%, מ-2%-5% במרץ 2022. הציפייה היא שהבנק המרכזי ימשיך בהידוק מוניטרי עד לרבעון השני של 2023 על רקע לחצים אינפלציוניים מתמשכים. בשנת 2024 הבנק המרכזי ינקוט מדיניות ניטרלית כאשר האינפלצייה תתמתן.

צפי שהאינפלציה תמשיך לעלות (אך תתמתן במעט) בממוצע שנתי של 6.2% בשנים 2023-2024, לעומת הערכה קודמת של 7.6% בשנת 2022, עקב התמתנות במחירי הנפט והסחורות בעולם באותן שנים. מחירי השירותים המפוקחים והפטורים מתעריפים לקבוצות בעלות הכנסה נמוכה יסייעו למנוע האצה באינפלציית המחירים לצרכן באותן שנים. ההשפעה הדי-אינפלציונית של הידוק המדיניות בהודו, המשפיעה על המחירים לצרכן בנפאל באמצעות הצמדת המטבע, תסייע לבלום את אינפלציית המחירים לצרכן.

בעקבות ההצמדה, הרופי הנפאלי יישאר קשור למקבילו ההודי בשנים 23-2024, לפי NRs1.6:Rs1 - שער שקיים מאז 1994, למרות הלחץ המתגבר כלפי מטה על שער החליפין וירידה ביתרות המט"ח של המדינה מ12 חודשים ב2020 לכ-5 חודשי יבוא בסוף שנת 2022. מאז סוף 2021. עתודות המט"ח של המדינה צפויות לצמוח בקצב איטי יותר בשנת 2023, כאשר זרימת התיירות תתאושש לאט. עם זאת, המשך זרימה של מענקים והלוואות מוזלות מולטילטרליים ובי-לטרליים יסייעו לשמור על יתרות המט"ח של נפאל ברמה מתונה בשנת 2023. בשנת 2024 התאוששות בתיירות תתמוך בצמיחה מתמשכת של יתרות המט"ח.

<u>מערכת בנקאית</u>:

המערכת הבנקאית עומדת בפני תחזית מאתגרת וזאת לאור ההתדרדרות באיכות הנכסים הנובעת מההשפעה של המיתון שפקד את המדינה בשנת 2020 והצפייה להתאוששות איטית ולא אחידה., החשש הגדול הינו המשך העלייה באינפלציה בסין והודו וסביבת ריבית עולמית גואה, דבר שיפגע קשות בהתאוששות הכלכלה במהלך השנה הקרובה. בעקבות המיתון בשנה האחרונה, הבנקים במדינה שינו את הגישה שלהם והחליטו לנקוט במדיניות פחות זהירה בכל מה שקשור להלוואות שלהם וזאת במטרה להגדיל את הרווחים ובתיאום עם הבנק הנפאלי המרכזי ליחס הלימות ההון שלהם. הפיקוח הרגולטרי על המערכת הבנקאית מתחזק וזאת לאור ליווי וייעוץ צמוד של קרן המטבע הבינלאומית בעקבות התוכנית הפעילה משנת 2022 ופריסות ה DSSI בשנים 2020 ו 2021.

מצב חיצוני:

המדינה נמצאת במאזן חשבון שוטף שלילי באופן כרוני. בתחילת שנות ה2000 המצב השתפר אך לאחר רעידת האדמה בשנת 2015, מגיפת הקורונה והמשבר הכלכלי, חוב המדינה והגרעון השוטף התחילו לתפוח ולמדינה לא יהיה קל כלל וכלל לצאת מן הגרעון המבני בוא היא נמצאת, כנראה בעשור הקרוב. בשנים 2023-2024, הגרעון יישאר על 14.8% בשנה בממוצע, כאשר מחירי הסחורות הגבוהים מעלים את חשבון היבוא ויצוא שירותי התיירות מתאושש רק לאט. מאמצי הממשלה להכיל את חוק היבוא באמצעות איסורים על סחורות מסוימות, כמו על פריטי יוקרה מתחילת 2022, צפויים להימשך עד אמצע 2023. עם זאת, להגבלות אלו, תהיה השפעה מוגבלת בלבד בהתחשב בהסתמכות מבנית על נפט גולמי מיובא, דשן כימי ושמן דקלים. המצב יקשה על יכולות המימון של המדינה, אבל התחזית היא שהמדינה תשמור על יתרות חוץ מספיקות כדי למנוע משבר במאזן התשלומים, במיוחד לאורך המשך המשיכות מתוכנית של קרן המטבע – כאשר נותרו עוד כ-200 מיליון דולר למשיכה בשנתיים וחצי הקרובות. התאוששות הביקוש המקומי בהודו תגביר את צמיחת הייצוא של נפאל במגזר החקלאות והטקסטיל (עם עליה משולבת של כ-10% בשנה, מאח והם שני ענפי היצוא הגדולים של המדינה), והסחר הכללי עם סין יתגבר בהדרגה הודות להסכם בין ממשלות נפאל וסין לפתיחת שתי נקודות גבול חדשות לסחר. מעמדה החיצוני של נפאל ייהנה מהמשך הזרם של סיוע חוץ.

בשנת 2020 רמת עתודת המט"ח עמדה על כ-12 חודשי ייבוא, דבר שגרם למדינה להכנס במצב יחסית טוב למשבר הקורונה ומשבר הריבית הנוכחי. הצפייה כי בשנת 2024 רמת עתודות המט"ח יהיו כ4.5 חודשי ייבוא. למרות אירועים אלו, הצמיחה אל מול התמ"ג במדינה בשנים 2023-2024 תגיע לשיא של העשור האחרון כאשר תעמוד על כמעט 6% מן התמ"ג בשנה וזאת בעקבות חזרת התיירות, הקמת מפעלים הידרו אלקטריים חדשים וחידוש הסחר עם סין, הודו וההסכם המתגבש עם ארה"ב. בעקבות משחקי גביע העולם בקטאר בשנת 2022, שנה זו תסתיים עם גידול של כ-25% בהעברות השוטפות אשר כ-5% מהן יגיע מאותם אזרחים אשר עובדים בקטאר (כ-30 אלף נפאלים) יחד עם סיוע (פיצוי) אותו תעניק קטאר לממשלת ולאזרחי נפאל, אך למרות זאת ולפי דיווחים לא רשמיים, גם כ-2000 נפאלים נהרגו בקטאר מאז תחילת העבודות. החלק השני והגדול יותר בגידול- כ- 80% ימשיך להגיע מגורמים מולטי לטרליים. החוב החיצוני לקרן המטבע ולגורמים מולטילטריים הוא כ- 72% בתנאי מענק או כמעט מענק.
בעקבות כניסתם המחודשת של התיירים הסינים וההודים (לאחר סיום ההגבלות), תהיה עלייה משמעותית בהכנסת משירותי תיירות בשנים 2023-24 שתהווה קפיצה של כ-50% לעומת 2021 וכמעט 90% לעומת 2020.

תמ"ג לפי מגזרים: חקלאות – 27%; תעשיה – 13.5%; שירותים – 59.5% (הערכה לשנת 2017).

כוח העבודה לפי מגזרים: חקלאות – 69%; תעשיה – 12%; שירותים – 19% (הערכה לשנת 2015).

סחר חוץ

שותפות סחר עיקריות- ייצוא: הודו (53.1%), ארה"ב (11.8%) וטורקיה (7.2%) [1].

שותפות סחר עיקריות- ייבוא: הודו (70.2%) וסין (7.5%) [1].

מוצרי ייצוא עיקריים: ביגוד, קטניות, שטיחים ומוצרי טקסטיל.

מוצרי ייבוא עיקריים: מוצרי נפט, מכונות וציוד, זהב, מוצרי אלקטרוניקה ותרופות.

סחר עם ישראל: ייצוא לישראל- 0.35 מיליון דולר; ייבוא מישראל- 1.99 מיליון דולר [2].

[1] CIA Factbook, נתוני 2022.

מקורות: EIU- אוקטובר 2022, קרן המטבע הבינלאומית (אוקטובר 2022), CIA factbook, מועדון פריז, בלומברג.

	מקור נתונים		2018	2019	2020	2021	2022e	2023f	2024f
	אינדיקטורים כלליים								
1	EIU 1122	אוכלוסייה (מיליון)	28.5	28.8	29.3	30.0	30.6	30.9	31.2
2	EIU 1122	תמ"ג נומינלי (מיליארדי דולר)	33.3	34.2	33.7	36.2	40.4	40.2	45.9
3	EIU 1122	תמ"ג נומינלי (מיליארדי LCU)	3,456	3,859	3,889	4,277	4,852	5,250	5,972
	נוסחה	תמ"ג לנפש (דולר)	1,167	1,187	1,148	1,207	1,321	1,300	1,468
4	EIU 1122	צמיחה ריאלית (%)	7.6	6.7	-2.4	4.2	5.5	5.0	5.7
	EIU 1122	צמיחה ריאלית לנפש (%)	6.4	5.5	-4.1	1.9	3.7	3.8	4.5
	סקטור פיסקלי								
	באחוזי תמ"ג								
	נוסחה	מאזן תקציבי	-5.8	-1.5	-2.8	-3.4	-4.2	-4.6	-4.3
5	EIU 1122	הכנסות הממשלה*	21.9	23.0	20.8	21.3	21.6	22.2	22.1
6	EIU 1122	הוצאות הממשלה*	27.7	24.5	23.6	24.7	25.8	26.8	26.4
7	EIU 1122	חוב ציבורי	27.4	28.6	39.5	40.4			
	נוסחה	ב-% מההכנסות	125.2	124.5	189.8	189.5	0.0	0.0	0.0
	סקטור מוניטרי ופיננסי								
	באחוזים								
8	EIU 1122	ריבית על הלוואות*	12.2	12.2	10.1	9.5	11.3	12.4	12.4
9	EIU 1122	ריבית על פקדונות*	6.5	6.7	6.1	6.0	7.2	7.6	7.7
10	EIU 1122	שיעור אינפלציה (ממוצע)	4.1	5.6	5.1	4.1	7.6	6.9	5.5
	USD/NPR								
12	EIU 1122	שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	115	113	118	121	131	132	130
13	EIU 1122	שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	109	113	118	118	126	131	130
14	EIU 1122	שע"ח ריאלי-אפקטיבי 2010 = 100)*	108.9	111.4	110.2	109.2	111.1	111.9	113.4

מקור: EIU (נובמבר 2022), קרן המטבע הבינלאומית (יולי 2022)

* הערכה

	מקור נתונים		2018	2019	2020	2021	2022e	2023f	2024f
		מאזן התשלומים							
		במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)							
	נוסחה	מאזן חשבון שוטף	-2,749	-1,754	-84	-5,363	-6,232	-6,805	-5,743
	נוסחה	ב- % תמ"ג	-8.3	-5.1	-0.2	-14.8	-15.4	-16.9	-12.5
	נוסחה	מאזן חשבון מסחרי	-11,931	-11,008	-8,707	-13,707	-16,794	-18,096	-19,666
	נוסחה	ב- % תמ"ג	-35.9	-32.2	-25.8	-37.8	-41.6	-45.1	-42.9
15	EIU 1122	ייצוא סחורות במונחי F.O.B	932	1,111	890	1,722	2,028	2,287	2,586
16	EIU 1122	ייבוא סחורות במונחי F.O.B	12,863	12,118	9,597	15,429	18,822	20,383	22,252
	נוסחה	מאזן חשבון שירותים	-30	-103	-216	-767	-791	-860	-856
	נוסחה	ב- % תמ"ג	-0.1	-0.3	-0.6	-2.1	-2.0	-2.1	-1.9
17	EIU 1122	ייצוא שירותים	1,745	1,615	881	798	975	1,176	1,506
18	EIU 1122	ייבוא שירותים	1,775	1,718	1,097	1,565	1,766	2,036	2,362
	EIU 1122	מאזן חשבון הכנסות	220	519	175	248	282	336	378
	נוסחה	ב- % תמ"ג	0.7	1.5	0.5	0.7	0.7	0.8	0.8
19	EIU 1122	ייצוא הכנסות	704	701	507	459	462	536	598
20	EIU 1122	ייבוא הכנסות	484	182	333	212	180	200	220
21	EIU 1122	העברות שוטפות, נטו	8,992.1	8,837.1	8,664.3	8,863.1	11,071.3	11,815.1	14,401.0
	נוסחה	ב- % תמ"ג	27.024	25.830	25.723	24.458	27.438	29.420	31.395
22	EIU 1122	השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	68	186	127	196			
	נוסחה	ב- % תמ"ג	0.2	0.5	0.4	0.5	0.0	0.0	0.0
	נוסחה	ב- % המאזן בחה"ש	2.5	10.6	150.5	3.7	0.0	0.0	0.0
		חוב ונכסים חיצוניים							
		במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)							
23	EIU 1122	סך החוב החיצוני	5,511	6,513	7,905	8,798	9,675	10,329	11,245
	נוסחה	ב- % תמ"ג	16.6	19.0	23.5	24.3	24.0	25.7	24.5
	נוסחה	סך החוב החיצוני לטב"א	5,103	5,963	7,174	7,997	8,517	8,971	9,658
24	EIU 1122	סך החוב החיצוני לט"ק	252	403	361	439	566	621	710
26	EIU 1122	קרן המטבע	156	147	370	362	591	737	878
25	EIU 1122	פיגורים על תשלומי ריבית	0	0	0	0	0	0	0
27	EIU 1122	פיגורים על תשלומי קרן	0	0	0	0	0	0	0
28	EIU 1122	עתודות מט"ח	8,070	8,398	11,077	9,194	8,392	8,934	9,206
	נוסחה	בחודשי יבוא	6.4	7.2	12.1	6.4	4.8	4.7	4.4
		שירות החוב							
		במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)							
	נוסחה	שירות החוב השנתי	244	283	275	449	201	222	233
	נוסחה	ב- % יצוא	7.2	8.3	12.1	15.1	5.8	5.6	5.0
29	EIU 1122	תשלומי קרן	190	213	211	369	110	117	121
30	EIU 1122	תשלומי ריבית	54.7	70.0	64.4	80.0	91.3	105.0	111.8
	נוסחה	יחס ריבית להכנסות	0.75%	0.89%	0.92%	1.04%	1.05%	1.18%	1.10%